

118
Eesti-ma rahwa

Kalender,

ehk

Läht-ramat

I 8 2 7

aasta peäle, pärrast meie

Jõsanda Jeesuse Kristusse
sündimist.

Tallinnas,
trükkitud Gresseli kirjadega.

Párrast meie kalli Jeesanda Jeesuse Kris-	
tusse sündimist, on tännawo se aasta	1827
Párrast mailma lomist	5776
Párrast Eutterusse díge usso ülleswõtmist	310
Párrast wanna katko	170
Párrast sedda, kui wáaggi Pranburgi láks	149
Párrast sedda, kui Toompá põllend	143
Párrast sure nálja hakkatust	132
Párrast teist katko	117
Párrast meie sure armolisse Reisri Herra	
МЯКОЕ ПАВЛОВСКОЕ	
sündimist	31
Párrast sedda, kui ta hakkas wallitsema	2

Joulo ja Wastla páwa wahhel on:
7 náddalat.

Ist unter den geseklichen Bedingungen zu
drucken erlaubt.

J. S. Boubrig,
Censor.

Dorpat, d. 27. August 1826.

Márfide selletaminne.

- Moor = fu.
- Essimenne werend.
- Táis = fu.
- Wiimne werend.
- p. párrast.
- p. l. párrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- P. Pühha.

Moistlikkul innimessele on teine juhhataja,
mil aadrit ehk kuppõ lasta, mil arstimisse
rohto wõtta, ehk ommad lapsed wõdrutada,
mil külwada, puid raiuda, ehk muud tödd
tehha, kui kalendri márk; jágo siis ka selle
kalendrisse pannematta, mis ramato agga
kirjaks teeb, ja ommei head ühtegi ei sada.

Januarius.

Neäri: ku.

Kristusse ämberleikamisest. Luf. 2, 21.
1 Laup. | Neäri P. Nita Jummal! ☉ 7, e. l.

Jesús Egiptusse maalt. Matt. 2, 13.
2 Pühhap. | P. pärrast Neäri | Kange
3 Esmasp. | Enof |
4 Teisip. | Metusala | külm.
5 Kestnädal | Simon |
6 Neljap. | 3 Kunninga P. | Tuiso:
7 Rede | Julianus | sed
8 Laup. | Erart | ☿ 6, 28. p. l.

Jesús 12 aastat wanna. Luf. 2, 41.
9 Pühhap. | 1 P. pärr. 3 K. P. | ilmad.
10 Esmasp. | Paawli pääw |
11 Teisip. | Ewraim | Tuule
12 Kestnädal | Rein | ja
13 Neljap. | Hilarius | lumme:
14 Rede | Robert | saddo.
15 Laup. | Tiril | ● 11, e. l.

Pulmad Rana: linnas. Joan. 2, 1.
16 Pühhap. | 2 P. p. 3 K. P. | Wägga

Sel kuul on 31 päwa.

17 Esmasp. | Tõnnisse pääw | külmad
18 Teisip. | Uksel | ja
19 Kestnädal | Sará | wahhel
20 Neljap. | Waab. Sebast. |
21 Rede | Neto | lumme:
22 Laup. | Wintsent | ☽ 10, p. l.

Pealikust Kavernauma linnas. Matt. 8, 1.
23 Pühhap. | 3 P. p. 3 K. P. | saosed
24 Esmasp. | Timoteus |
25 Teisip. | Paawli ümb. | ja
26 Kestnädal | Polikarpus | tuulsed
27 Neljap. | Krisostow | päwad.
28 Rede | Karel |
29 Laup. | Samuel | Külm.

Wina: mäest. Matt. 20, 1.
30 Pühhap. | 9 P. e. Kr. üll. P. |
31 Esmasp. | An | ☉ 0, o. e. l.

12mal selle ku päwal tousel päike kello pool
9, ning lähkäh loja kello pool 4. Pääw on püst
7 tundi, ja ö 17 tundi.

Vebruarius.

Küünla - ku.

1 Teisp.	Pirit	Parras
2 Kesknäddal	Küünla pääw	
3 Neljap.	Hanna	külm.
4 Rede	Weronika	
5 Laup.	Agata	Pehmed

Küüwi - mehhest. Luf. 8, 4.

6 Pühhap.	8 P. e. Kr. üll. P.	ilmad
7 Esmasp.	Rikart	2, 48. e.l.
8 Teisp.	Salomon	
9 Kesknäddal	Käsperdina	ja
10 Neljap.	Kolastika	lumme:
11 Rede	Edo	saddo.
12 Laup.	Eulalia	

Pimmedast tee äres. Luf. 18, 31.

13 Pühhap.	Paasto Pühha	11. p. l.
14 Esmasp.	Walentin	
15 Teisp.	Wastla pääw	Selged
16 Kesknäddal	Zuhka pääw	päwad

Sel kuul on tännawo 28 päwa.

17 Neljap.	Konstantin	ja
18 Rede	Konfordia	kange
19 Laup.	Simon Apost.	külm.

Kristust küsatakse. Matt. 4, 1.

20 Pühhap.	1 P. Paastus	
21 Esmasp.	Egarius	8, 6. p. l.
22 Teisp.	Peetri pääw	Kül:
23 Kesknäddal	Sirenus	mad
24 Neljap.	Maddise pääw	tuiso:
25 Rede	Wiktorius	sed
26 Laup.	Nestor	

Kananea naesest. Matt. 15, 21.

27 Pühhap.	2 P. Paastus.	ilmad.
28 Esmasp.	Justus	

16mal selle ku päwal touseb päike kello 7, lähkäh
loja kello 5. - Pääm on 10, e 14 tundi pikk.

Martius.

Paasto: ku.

1 Teisp.	Albina	☉ 1,48' p.l.
2 Kestnädal	Medea	
3 Neljap.	Kadde	Tuled
4 Rede	Adrian	ja
5 Laup.	Angelus	tuisud,

Gest, kes kurratist waewatud. Luf. 11, 14.

6 Pühhap.	3 P. Paastus	ja
7. Esmasp.	Pervetua	wahhel
8 Teisp.	Sivrianus	☾ 10. e. l.
9 Kestnädal	Dõri pääw	
10 Neljap.	Mikens	wähhä
11 Rede	Konstantia	külm.
12 Laup.	Krefor	

5000 meest södetakse. Joann. 6, 1.

13 Pühhap.	4 P. Paastus	Uddu=
14 Esmasp.	Sakeus	sed
15 Teisp.	Longinus	☉ 1,39' p.l.
16 Kestnädal	Aleksander	ja
17 Neljap.	Willemina	niisked

Sel kuul on 31 päwa.

18 Rede	Kabriel	
19 Laup.	Josep	ilmad.

Jesus kinnwidega wiisatud. Joann. 8, 46.

20 Pühhap.	5 P. Paastus	Tuled
21 Esmasp.	Pent	
22 Teisp.	Kawael	lumme:
23 Kestnädal	Tiits	☽ 4. 3' p. l.
24 Neljap.	Kasimir	
25 Rede	Paast. Mar. p.	sao
26 Laup.	Manuel	

Kristusse sisse: sõitmisest. Matt. 21, 1.

27 Pühhap.	6 P. Paastus	ja
28 Esmasp.	Kideon	wihmas
29 Teisp.	Kido	ga.
30 Kestnädal	Adonias	
31 Neljap.	Suur Nelja P.	☉ 1, 1. p. l.

10mal selle ku päwal touseb päike kello 6, lähkäh
loja kello 6. Pääw on 12, ja õ 12 tundi pikk.

Aprillis.

Türri: ehk mahla: ku.

1 Rede	Suur Rede. Karjalas m.p.
2 Laup.	Teodorus

Kristusse ülestoumisest. Mark. 16, 1.

3 Pühhap.	1 P ü h h a	Sel:
4 Esmasp.	2 P ü h h a	ged
5 Teisip.	3 P ü h h a	päwad,
6 Keefnaddal	Kõlestin	5, 0' p. l.
7 Neljap.	Aron	
8 Rede	Eiborius	wahhel
9 Laup.	Pogislaus	tuul

Kinnipandud ukst. Joann. 20, 19.

10 Pühhap.	1 P. p. üll. P.	sed
11 Esmasp.	Leo	ja
12 Teisip.	Julius	lumme-
13 Keefnaddal	Kermasius	saosed.
14 Neljap.	Künni päaw	4. 41'e.l.
15 Rede	Karin	
16 Laup.	Rudolw	Pehmed

Sel kuul on 30 päwa.

Heast karjastest. Joann. 10, 12.		
17 Pühhap.	2 P. p. üll. P.	ilmad,
18 Esmasp.	Walerian	
19 Teisip.	Simon	wihma
20 Keefnaddal	Jakobina	ja
21 Neljap.	Siim	lummega.
22 Rede	Karsius	9, 5'e.l.
23 Laup.	Türri päaw	

Ürrikesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

24 Pühhap.	3 P. p. üll. P.	Willud
25 Esmasp.	Markus p.	ja
26 Teisip.	Etsekias	
27 Keefnaddal	Rudolw	niisked
28 Neljap.	Klaus	
29 Rede	Witalis	10, 6'e.l.
30 Laup.	Reimund	ilmad.

10mal sette ku päwal touseb päike kello pool 5, ja lähhab loja kello pool 8. Päaw on piik 15, ja 9 tundi.

Majus.

Meio: eht leht: ku.

Kristusse ärraminneisest. Joann. 16, 5.		
1 Pühhap.	4 P. p. üll. P. Wolbri p.	
2 Esmasp.	Sigismund	
3 Teisip.	+ Leidminne	Wihmased,
4 Kesknaaddal	Tio	
5 Neljap.	Kottart	selle
6 Rede	Susanna	☉ 0,39'e.l.
7 Laup.	Ulrika	järrel

Sigest palwe teggemisest. Joann. 16, 23.		
8 Pühhap.	5 P. p. üll. P.	illusad
9 Esmasp.	Niggulas	ilmad.
10 Teisip.	Job	
11 Kesknaaddal	Wiktör	Pilw:
12 Neljap.	Suur + Pääw	sed
13 Rede	Sabina	● 8,19'p.l.
14 Laup.	Kristian	ilmad

Rõmustajast Waimust. Joann. 15, 26.		
15 Pühhap.	6 P. p. üll. P.	ja
16 Esmasp.	Peregrinus	wihm.
17 Teisip.	Jodokus	

Sel kuul on 31 päwa.

18 Kesknaaddal	Erif	Kallid
19 Neljap.	Aggäus	sojad
20 Rede	Pil	päwad.
21 Laup.	Tanislauß	☉ 10. p. l.

Pühhaft waimust. Joann. 14, 23.		
22 Pühhap.	Nelli Pühhi	Mür:
23 Esmasp.	2 Pühha	rista:
24 Teisip.	3 Pühha	minne
25 Kesknaaddal	Urbanus	
26 Neljap.	Eduard	ja
27 Rede	Mart	wihm.
28 Laup.	Willem	☉ 5. p. l.

Jesús ja Nikodemus. Joann. 3, 1.		
29 Pühhap.	3 aino Jum. P.	Sojad
30 Esmasp.	Wikand	päwad.
31 Teisip.	Petronella	

8mal selle ku päwal touseb päike kello pool 4, ning lähkää loja kello pool 9. Pääw on pite 17, d agga 7 tundi.

Juniu 3.

Jant. Ku.

1	Kestnåddal	Kotskal	Mürris:
2	Neljap.	Hiskias	tamisfed
3	Rede	Rasmus	ja
4	Laup.	Eiso	10, 6'e.l.

Rikkast mehhest. Luf. 16, 19.

5	Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P.	wihm.
6	Esmasp.	Artemius	
7	Teisip.	Vertram	Heit-
8	Kestnåddal	Medardus	lik.
9	Neljap.	Blawins	Kallid
10	Rede	Pitkem pāāw	sojad
11	Laup.	Eukretsia	pāwad.

Surest dhto: söma: aiast. Luf. 14, 16.

12	Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	● 11. p. l.
13	Esmasp.	Tobias	
14	Teisip.	Walentin	Selged
15	Kestnåddal	Widi pāāw	ja
16	Neljap.	Justina	sojad
17	Rede	Nikander	pāwad

Sel Kuul on 30 pāwa.

18	Laup.	Homerus	pilkalt.
----	-------	---------	----------

Raddunud lambast. Luf. 15, 1.

19	Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	
20	Esmasp.	Wlorentin	8, 44'e.l.
21	Teisip.	Kael	
22	Kestnåddal	Karolina	Mürris:
23	Neljap.	Pasilides	
24	Rede	Jani pāāw	taminne,
25	Laup.	Kristina	

Olge armolišsed. Luf. 6, 36.

26	Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	rahhe
27	Esmasp.	Eadislauš	10, 9'e.l.
28	Teisip.	Josua	ja
29	Kestnåddal	Peetr. Pawl. p.	wihm.
30	Neljap.	Eilla	

10mal selle ku pāwal toušeb pāike 3 werendit pārrast kello 2, ning lähhab loja üks werend pārrast kello 9. Pāāw on pitk 18 ning üks pool tundi, 8 agga 5 ning üks pool tundi.

1 Rede	Teobald	Heitlik
2 Laup.	Heina Mar. p.	ilm.

Rohkesti kalla: sagist. Luf. 5, 1.

3 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	10. p. l.
4 Esmasp.	Ulrik	
5 Teisp.	Anselm	Kal-
6 Kestnaddal	Hektor	lid
7 Neljap.	Erino	sojad
8 Rede	Temetrius	pawad.
9 Laup.	Kilian	

Wariferide digusfest. Matt. 5, 20.

10 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	
11 Esmasp.	Eleonora	Uhte-
12 Teisp.	Hindrik	2, 22'e.l.
13 Kestnaddal	Marrete pään	puhlo
14 Neljap.	Ponawent	
15 Rede	Apof. Jagg.	hea
16 Laup.	Mufust	ilm.

4000 meest sõdetakse. Mark. 8, 1.

17 Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	Mürris:
18 Esmasp.	Rosina	taminne.
19 Teisp.	Wridrika	4, 36' p.l.
20 Kestnaddal	Elias	
21 Neljap.	Daniel	Kuul
22 Rede	Maria Mad.	
23 Laup.	Apollina	ja

Walle prohwetidest. Matt. 7, 15.

24 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	
25 Esmasp.	Jakobi pään	wihm.
26 Teisp.	Anno	7, 18'e.l.
27 Kestnaddal	Marta	
28 Neljap.	Josua	Sojad
29 Rede	Olowi pään	
30 Laup.	Abdon	pawad.

Ullekohtusest maia: piddajast. Luf. 16, 1.

31 Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P.	
------------	--------------------	--

12mal selle ku päwal touseb päike kello pool 4, ning lähkää loja kello pool 9. Pään on pitk 17, 6 agga 7 tundi.

Augustus.

Leikuse: ku.

1	Esmasp.	Peetri wang.	C 1, 28' p.l. Selged ja
2	Teisp.	Hannibal	
3	Kestnaddal	Eleasar	
4	Neljap.	Judas	
5	Kede	Tominius	
6	Laup.	Eigenius	

Jerusalemme ärrarikmissesi. Luk. 19, 41.

7	Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	sojad
8	Esmasp.	Sirakus	ilmad.
9	Teisp.	Romanus	D 4, 9' p.l. Pitkalt
10	Kestnaddal	Lauritse pädw	
11	Neljap.	Herm	
12	Kede	Klara	
13	Laup.	Ello	

Wariserist ja tõlnerist. Luk. 18, 9.

14	Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P.	weel
15	Esmasp.	Rukki Mar. p.	hea
16	Teisp.	Isaak	D 10. p. l. ilm.
17	Kestnaddal	Wilibald	
18	Neljap.	Leno	

Sel kuul on 31 päwa.

19	Kede	Sebald	Heit- lik.
20	Laup.	Pärnard	

Kurdist ja teletumast. Mark. 7, 31.

21	Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	Piltw: ne
22	Esmasp.	Wilibert	
23	Teisp.	Sakeus	D 4, 17' p.l. taewas
24	Kestnaddal	Pertli pädw	
25	Neljap.	Ludwik	
26	Kede	Treneus	
27	Laup.	Perend	

Preestrist ja lewitist. Luk. 10, 23.

28	Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P.	ja
29	Esmasp.	Joann. huk.	wihm.
30	Teisp.	Benjamin	
31	Kestnaddal	Rebekka	

14mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit pärrast kello 4, ning lähkää loja üks werend pärrast kello 7. Pädw on pitt 14 ning üks pool, d agga 9 ning üks pool tundi.

September. Siggise-ehl Mikhli-lu.

1 Neljap.	Ekidius	☾ 7, 21' e.l.
2 Rede	Eisa	
3 Laup.	Reinart	Kallis

Rünnest piddali: többisest. Luk. 17, 11.

4 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	hea
5 Esmasp.	Kai	
6 Teisip.	Magnus	ilm.
7 Kestnaddal	Rigina	
8 Neljap.	Mar. sündmin.	Wihm
9 Rede	Abigail	● 5, 9' e.l.
10 Laup.	Eobald	ja

Mammonast. Matt. 6, 24.

11 Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P.	Põri p.
12 Esmasp.	Sirus	
13 Teisip.	Amatus	tuul.
14 Kestnaddal	Risti üllend.	
15 Neljap.	Nikodemus	Sojad
16 Rede	Simemia	☾ 4, 50' e.l.
17 Laup.	Lambert	

Sel kuul on 30 päwa.

Maini: liana surnust. Luk. 7, 11.

18 Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P.	
19 Esmasp.	Waustus	päwad,
20 Teisip.	Tõns	
21 Kestnaddal	Matteus se p.	wahhel
22 Neljap.	Morits	
23 Rede	Osea	☾ 3, 58' e.l.
24 Laup.	Joann. sam.	wih

Wee: többisest. Luk. 14, 1.

25 Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	maga.
26 Esmasp.	Harald	
27 Teisip.	Adolw	Heit-
28 Kestnaddal	Wentzel	
29 Neljap.	Mikhli päaw	lif.
30 Rede	Hironimus	

12mal selle ku päwal touseb päike tello 6, ning lähhäb loja tello 6. Päaw on pitk 12, ning 6 ka 12 tundi.

Oktober.

Wina fu.

1 Laup. | Wolmer | ☿ 2, 54'e.l.

Suremast kääsust. Matt. 22, 34.

2 Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	Willo
3 Esmasp.	Jarius	ilm.
4 Teisip.	Prants	
5 Keisnädal	Wides	Wihma:
6 Neljap.	Susanna	saddo
7 Rede	Amalia	ja
8 Laup.	Kustaw	☿ 5, 28'p.l.

Ulwatud innimessest. Matt. 9, 1.

9 Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	tuul.
10 Esmasp.	Mai	
11 Teisip.	Purkard	Heitlik.
12 Keisnädal	Walwrid	
13 Neljap.	Teresia	Wihm
14 Rede	Kalikstus	
15 Laup.	Heddo	☿ 11. e. L.

Pulma ridest. Matt. 22, 1.

16 Pühhap. | 20 P. p. 3 a. J. P. | ja

Sel kuul on 31 päwa.

17 Esmasp.	Leonhard	tuul
18 Teisip.	Lukas se päaw	
19 Keisnädal	Eutsius	ja
20 Neljap.	Wendelin	lum:
21 Rede	Ursel	mi.
22 Laup.	Sewerin	☿ 6, 53'p.l.

Runningamehhe poiaft. Joann. 4, 47.

23 Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P.	Weiz
24 Esmasp.	Salome	kene
25 Teisip.	Krispin	külm
26 Keisnädal	Amandus	
27 Neljap.	Kapitolin	ja
28 Rede	Simon Jud.	
29 Laup.	Engelbreht	tuiso:

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23.

30 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	☿ 10, p. l.
31 Esmasp.	Wolfgang	saddo.

16mal sette fu päwal touseb päike kello pool 8, ning lähhab loja kello pool 6. Päaw on pitk 9, d 15 tundi.

November.

Talwe: ku.

1	Teisip.	Pühade pääw	Pilwne
2	Kestnaddal	Hingede pääw	
3	Neljap.	Kotlieb	taewas.
4	Kede	Ot	
5	Laup.	Käspär	Tormi-

Kohto: rahhast. Matt. 22, 15.

6	Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	sed
7	Esmasp.	Paliser	● 4, 58' e. l.
8	Teisip.	Writs	ilmad.
9	Kestnaddal	Theodora	
10	Neljap.	Martin Eutter	Külm
11	Kede	Martin Piisk.	
12	Laup.	Jonas	ja

Jairi tütreft. Matt. 9, 18.

13	Pühhap.	24 P. p. 3 a. J. P.	● 7, 56' p. l.
14	Esmasp.	Predrik	lummes
15	Teisip.	Leopold	saddo,
16	Kestnaddal	Alweus	
17	Neljap.	Jonas	tui:
18	Kede	Esa	foga.

Sel kuul on 30 päwa.

19	Laup.	Liisbet	
Hirmsast ärrakautamisse: tööst. Matt. 24, 15.			
20	Pühhap.	25 P. p. 3 a. J. P.	Kan:
21	Esmasp.	Mar. ohwerd.	○ 0, 28' p. l.
22	Teisip.	Sesilia	ge
23	Kestnaddal	Klement	
24	Neljap.	Josias	Külm,
25	Kede	Kadrina pääw	
26	Laup.	Konrad	ja

Kristusse fiske: sditmisseft. Matt. 21, 1.

27	Pühhap.	1 Krist. tull. P.	lund
28	Esmasp.	Künter	
29	Teisip.	Ewert	● 4, 58' p. l.
30	Kestnaddal	Andrese pääw	tulleb.

gnal fesse ku päwal touseb päike kello pool 9, ning lähkää loja kello pool 4. Pääw on pitk 7, 6 agga 17 tundi.

Detsember.

Joulo: ku.

1 Neljap.	Arend	Pehme
2 Kede	Kandidus	
3 Laup.	Parbo	lim.

Lähhed enne wimist päwa. Luf. 21, 25.

4 Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	Lumme:
5 Esmasp.	Sabina	saddo
6 Teisip.	Niggola päaw	● 3,43'p.l.
7 Kesküädal	Agata	ja
8 Neljap.	Mar. sam.	tuiß.
9 Kede	Juhkum	
10 Laup.	Pühhem päaw	Selge

Joannes wangi: tornis. Matt. 11, 2.

11 Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	taemas
12 Esmasp.	Ottilia	ja
13 Teisip.	Eufia	☉ 7,27'e.l.
14 Kesküädal	Nikafius	wägga
15 Neljap.	Joanna	
16 Kede	Albina	külm.
17 Laup.	Lidia	

Sel kuul on 31 päwa.

Joannesse tunnistussest. Joann. 1, 19.

18 Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	Peh:
19 Esmasp.	Lot	med
20 Teisip.	Abraam	
21 Kesküädal	To'ma päaw	☉ 7,35'e.l.
22 Neljap.	Peata	ilmad.
23 Kede	Zohwer	
24 Laup.	Udo, Ewa	Lund

Kristusse Sündimissest. Luf. 2, 1.

25 Pühhap.	Joulo	
26 Esmasp.	Teine Pühha	tulleb,
27 Teisip.	Kolmas Pühha	
28 Kesküädal	Süta Laste p.	ja
29 Neljap.	Noa	☉ 8,50'e.l.
30 Kede	Tawet	
31 Laup.	Silwester	külm.

10mal selle ku päwal touseb päike üks werend pärrast kello 9, ja lähhäb loja 3 werendit pärrast kello 2. Päaw on pilt 5 ja üks pool tundi, 6 18 ja üks pool tundi.

Päwa: ja ku: warjutamissed.

Sel aastal warjutakse päike kaksford ja ku ka kaksford.

Esimesenne on suur päwa warjutamine 14mal Jürriku päwal ja hakkab jo enne kui päaw meie kohal tõuseb. Päwa tõusmisse aial on 10 tolli laialt Päike jo warjatud louna pool äres, ja warjamisse lõppetus on kello pool kuus.

Teine on meie maal näggematta ku warjutamine 29mal Jürriku päwal enne lounat.

Kolmas on päwa warjutamine 8mal Winaku päwal õhtul, agga meie maal sedda nähha ei olle.

Neljäs on ku warjutamine 22sel Winaku päwal ja hakkab õhto kello 5. Keiges laiemalt, 10 tolli, põhja pool äres, on ku warjatud kello kolm werendit seitsme peäle ja lõppemine on kello pool kahheksa.

Wennema Allemawallitseja sugujuelts.

Nikolai se esimesenne, Keiser ja keige Wennerigi wallitseja; ka Sleswik-Holsteini wallitseja Würost, on sündinud 1796 Jani: ku 25. päwal.

Aleksandra Weodorowna, Keisri praua, Preisi Prints, on sündinud 1798, Heina: ku 1. päwal.

Maria Weodorowna, Keisri emma ja Keisri Pawel Petrowitsi leß; Württemberg-Stuttarti Prints, on sündinud 1759, Wina: ku 14. päwal.

Aleksander Nikolajewits, Riki pärria ja Suurwürost; on sündinud 1818, Jürriku 17. päwal.

Konstantin Pawlowits, Tsesarewits ja Suurwürost, Keisri wend, on sündinud 1779, Jürriku 27. päwal.

Mikael Pawlowits, Suurwürost, Keisri wend; on sündinud 1798, Märri: ku 28. päwal, ja temma Praua on:

Helena Pawlowna, Wirtembergi Prints-
ses, on sündinud 1806, Jouloku 28. päwal.

Maria Nikolajewna, Suurwürsti Prints-
ses; on sündinud 1819, Peikuseku 6. päwal.

Olga Nikolajewna, Suurwürsti Prints-
ses; on sündinud 1822, Peikuseku 30. päwal.

Aleksandra Nikolajewna, Suurwürsti
Printses; on sündinud 1825, Janiku 12.
päwal.

Maria Michailowna, Suurwürsti Prints-
ses; on sündinud 1825, Kuuula:ku 25.
päwal.

Elisabet Michailowna, Suurwürsti
Printses; on sündinud 1826, Lehe:ku
14. päwal.

Maria Pawlowna, Suurwürsti Printses,
Keisri õdde, Weimari ja Eisenachi Sures-
würsti ja selle ma pärrispärria Karel
Wridriki praua; on sündinud 1786, Kuuu-
la:ku 4. päwal; ja temma abbikasa on sündi-
nud 1783, Kuuula:ku 2. päwal.

Anna Pawlowna, Suurwürsti Printses,
Keisri õdde, Hollandima kuningriigi pärris-
pärria Willem Wridrik Georg
Ludwigi praua; on sündinud 1795,
Meeriku 7. päwal, ja temma abbikasa on
sündinud 1792, Jouloku 6. päwal.

Hooste = weiste = ja kauba = ladad.

1. Eesti = ma Rubbernemangus.

Tallinnas: 1) Janiku 20. mast päwast, ku otsani.
2) Mihkli:ku 26mal, 27mal ja 28mal päwal.

Rakwerre: liinnas: 1) Meeri:ku 27mal ja
28mal päwal. 2) Janiku 16mal ja 17mal
päwal. 3) Mihkli päwal.

Paide: liinnas: 1) Kuuula:ku 3mal päwal.
2) Janiku 25mal päwal. 3) Mihkli:ku
10mal ja 11mal päwal.

Haapsalo: liinnas: 1) Meeri:ku 10mal ja
11mal päwal. 2) Mihkli:ku 14mal ja 15mal
päwal.

Valdiski: liinas: 1) 2sel ja 3mal Kõnnla: ku pawa. 2) Mihkli: ku 21sel ja 22sel pawa.

Eihhola: liinas: 1) esimesesl Paasto: püh: hal. 2) Mihkli: ku 24mal pawa.

Kaplas, 1) esimesesl redel pärrast Mihkli pawa. 2) kolmandamal redel pärrast Neäri pawa.

Keblas, Mihkli pawa ja kaks pawa se järrele.

Merjama kirriko jures, kolmandamal Kris: tusse tullemisse pühhal.

Orkital, Neäri: ku 7mal ja 8mal pawa.

Kollowerres, Neäri: ku 17mal ja 18mal pawa, ja Wina: ku 4mal ja 5mal pawa.

Johwis, Mihkli: ku 24mal ja 25mal pawa.

Keila kirriko jures, Mihkli pawa ja kaks pawa se järrele.

Jõehtmes, naddal pärrast Mihkli pawa.

2. Eihwlandi, ma Rubbernemangus.

Tarto: liinas: 1) Kolme funninga suur saksa laat. 2) Petri: 3) Maria sündimisse: ning 4) Mihkli: pawa.

Werro: liinas: 1) Jani pawa. 2) 24mal Mihkli ku pawa. 3) üks suur saksa laat, mis 8 pawa petakse 22 Kõnnla: ku päwast. 4) 10mal Talwe: ku pawa.

Rastnas, Mihkli: ku 8mal ja 9mal pawa.

Audrus, 13mal ja 14mal Mihkli: ku pawa.

Perno: liinas: 1) 3 naddalat pärrast Jani: pawa üks suur saksa laat. 2) Esmaesp äw ning Teisipääw enne Mihkli pawa. 3) Es: maspääw ning Teisipääw pärrast 3mat Kris: tusse tullemisse pühha.

Wiljandi: liinas: 1) Kõnnla: ku 2sel pawa üks suur saksa laat, 8 pawa. 2) Jani: ku pawa 3 pawa, ning 3) 24mal Mihkli: ku pawa.

Põltsama: moisas, 17mal Mihkli: ku pawa.

Lustiwerre: moisas, 15mal Wina: ku pawa.

Kossi-moisas, teine pool Werro-liina, 24mal
leikusse - fu pawal.

Kaanso-moisas, 30mal leikusse - fu pawal.

Kortimoisas, liggi Walsa-liina, 15mal
Mihkli - fu pawal.

Rappina-moisas, 4mal ja 5mal Mihkli - fu
pawal.

Westi-moisas, Rambia tihhelfonnas, 15mal
Wina - fu pawal.

Oldre-moisas, Elme tihhelfonnas, 10mal
ning 11mal Mihkli - fu pawal.

Helme-moisas, 15mal leikusse - fu pawal.

Kurresare-liinas: 1) 2sel Heina - fu pawal
ja kolm pawa parrast sedda. 2) 24mal lei-
kusse - fu pawal ja kolm pawa parrast sedda.

Larwaste-moisas, 29mal Jani - fu pawal.

Walsa-liinas: 1) 12mal Jani - fu pawal.
2) 10mal leikusse - fu ja 3) 29mal Mihkli - fu
pawal.

L u g g e m i s s e d.

Pange tähhele need lillikesed wälja
peäl, kuida nemmad kaswawad.

Matt. 6, 28.

(mis mullo polele jäi.)

4.

Kui peaks igga walmis semete ja iuwike,
mis omma emmast lahkeb, sennasammasse
temma alla mahhawarrisema ja senna ka
paigale jama: siis teik jääksid pealekutta
hunnikusse; teine lämmataks teist, egga
saaks seddasuggust maastkaswajat senna koh-
ta, kus tedda enne ei olnud. Sellegi peäle
armas Lõja isse jo mõtlenud, ilma meie
nouandmist ootmatta. Monnel seemnel sel-
leparrast se wiis lødud, et kui küps on,
kaunad äkkist lõhlewad ja iuwikesi, mis
nende sees, kaugele laiale pillawad. Muist
seemne tärakesed pissikesed ja lerged, et

tule õht neid emale kannab; monnel, kui
woilille seemnel, ferged sulleksed külles, et
kui wähhä lehkab, neid senna tenna aetakse;
armastawad ka lapsokessed neid tule kätte
puhhuda, ja aitawad nenda, ilma tead-
matta, pissut ikka Eoja nou korda sata.
Monnel laiad tiwad külles, kui männi-
kuse- ja wahtra-puu seemnel. Kui kanged
tuled puhhuvad; kui tulispast feik maast
ülleskeritab, kõrgesse kannab, ja parrast
laiali mahha pillab: siis Eoja omma semet
külwamas. Siis hulk semekessi, mis film
ei näegi, taewa tule kões otsago uiumas ja
lendmas; langewad nemmad senna tenna
mahha; ning tolm, mis tuul tõstnud, rut-
tab neid kinnikatma. Parrast siis tulleb
wihm peäle, Eoja külwi kastma; ning saab
nendagi, põllo ja nurme peäl, orgudes ja
mäggedes, jälle se sanna tõeks: et muist
tede peäl lindudest süakse; muist
õhhatatest lammatakse, muist kal-
jo peäle ärrakuwab; agga et ka

muist hea Ma peäle kukkub, ning
saakordse wiitja kannab.

On weel teistsuggu seemneiwui, mis wä-
ga sured ja rasked, et tuul neid ei jaks-
ärrakanda; agga need siis jälle ümmargus-
sed ja silledad, et ehk isiennesset ehk inni-
messe ja ellaja jallaputumissset emale we-
rewad. On teistel pissikessed kogud ehk
küned külles, kui on takjattel; need siis hak-
kawad ellajotte willast ehk inimesse ridist
finni ning kantaakse emale; nühhib neid lam-
mas omma seljast, noppib neid innimenne
omma ridist ärra, ning külwatakse neid sed-
dawisi teise koha ilma teadmatta ja taht-
matta. Mitto seemnetärra ka linnud ja
muud lomad ennese siese nelawad, mis nen-
de kõhust ja sooltest ilmafeedmatta läbbikäi-
wad ja teise koha mahbalangewad. Nenda
naine monnikord immestelledes, kõrge müri-
de ja tornide otsas kirsipuid, pihlakaid ja
muid teisi kaswawad. Kes neid senna is-
tutanud muud kui linnokessed! Seddawisi

monnigi woðra Ma rohhi lindude lābbi teise
male istutud, mis nūūd seāłgi omma kasso
sadab. Agga kūl sedda wišt walleks nae-
rate, kui julgeste ütlen, et kaarn õige os-
taja kārner, kes jo monne tamme õiete kui
melega istutanud? Ommeti segi polle nāl-
jajut. On sedda filmaga nāhtud, et kaarn
nohkaga augukest mulda uristab; lasseb siis
ühhe tammetõrro nokka otsast siina sisse kuf-
kuda, ning mattab tedda wimaks mulla ja
samlattega finni. Ei lind kūl tahha puud
istutada. Temmal omma nou ja murre.
Sest ta mattab tammetõrro Ma sisse, en-
nesele toidusse warraks, unnustab pārrast
omma kōbakest; agga tam ikka istutud,
ning ommal aial puuks ülleneb! —

Monni pu kasmab ka jõe kalda peāl;
seme langeb ofstest wette, ehk wiib tedda ka
kange tuul ja suur wessi, mis ülle kallaste
tõusnud, jõkke ja seālt alla, kummi teises
kōhhas kalda kũlge finni jāāb, ehk uus wee-
tõusminne tedda Ma peāle kannab. — Mon-

nigi irowike jōega merresse alla lāhhāb, ja
seālt teise pole randa, et woðras Ma tedda
saab ommale pārrima. Sest on jo siin
ja seāl sedda rohto ja neid taimekessi umb-
rohho wiši hakkand kasmama, mis neis ma-
des enne kōggoni ep olle nāhha olnud, agga
mis ülle merre maal, ranna liggidal, kas-
wamas on; kust siis sedda armata, et seme
fenna soudnud. Nenda film nāhtawalt tõssi,
et kēik Ma ja taewa wāed, et tulli ja
rahhed, lummi ja uddo, ja suur
kange tuul peawad Jehowa janna
jārrele teggema. Paul 148, 8.

5.

Et meie kord olleme hakkand mitmesug-
gusest seemnest jutto aiama: siis ārgo segi
koja armohool jāgo nimmetamatta, et Tem-
ma igga seemne soule omma issi warjo
humbermurretsenud. Nenda kui igga ellawal
lomal omma wastohakkamisese noud lodud:
nenda ka igga seemnele omma kaitseja kätte.
Ühhel seemne soul se kätte warjuks ümber,
teisel jälle teine, et, ni kaua kui iddo ja

tuum alles walmistamas on ja kunni kupses
 saab, ei wiim egga mu wessi, ei kilm
 egga walki tuul, ei ellajas egga mu lahjo
 tedda ei pea rikkuma. Monned tuppes war-
 jul, kui ruffis ja nisso; monned lestas ja
 kaunas, kui erved ja laatsed, kapsta ja
 kalifa seme; monned kuras, kui linna ja
 magguna seme; monned nago karbikesses,
 kui kurrekatlad ja eiafad; monned otsekui
 kottis, ning pealegi fest wee ehk weddela
 pudro sees, kui on jostra- ja tikkelperi mar-
 jad, johwikad ja muud. Mitto kabbide
 somuste wahhel warjul, kui on manni- ja
 kuse seme; mitto urbades hoitamaks; mitto
 nago kirowikoias, kui on pahklatum; mon-
 nel neist ennam kui kaks warri umber, kui
 on kirst- ja plumi-marja tuum, kel omma
 nahk umber, agga pealegi kirowikodda ning
 lihha teiseks ja kolmandamaks warjaks.
 Duna seme tarraksesed iggaiks siddames kui
 omma kambrikesses seismas, ning rohkem,
 kowwem lihha neid keik katmas. Monne
 rohho seme hulgaeste lille pohja peal finni,

ja otseow karwa-kassoka sees, kui paiso-
 lehhe ja kassikappa seme. Jsegi weel igga
 tarral omma kaunis kowwa fest, nahk ehk
 koor umber; monne nahk pealegi karre ja
 pistlik, kui wirna rohul, ehk offad otas
 tedda kaitsmas, kui odral on. Agga saab
 seme kupses sanud: siis ei olle ennam sedda
 ella kaitsmist tarwis; kuras, kaunad ja
 karbikessed siis lohkwad: lihha suakse ehk
 maddaneb marja umbert arra; kirowi-kod-
 dagi annab ennast wimaks lahti; agga fest
 ehk nahk weel tume warjab, kunni igga
 seme omma mulda saab iddanema, ehk kun-
 ni innimenne ja mu Ma- ehk puuwilja soja
 loom tedda tunneb ennesele kolbawad.

6.

Agga, litleb monningane: seeb se diete
 pollomehhe rist! Sealtap keik umbrohi ae-
 dus ja wälja peal tulleb, et keigesugguse
 rohho seemnel lubba möda mailma wedde-
 leda, ja ennast senna kilmwata kuhho tedda
 ei tahheta egga tarwitata! Käl kunnan ja
 kaewan maad; aastan ja rehbitsen kül puh-

taks; ei ma salli panko egga wöddid; mur-
retsen kül et seme selge: agga ei aita mo
tö, ning keik mo waero ilma! Ikka umb-
rohhi wäggise kiutab semekest lämmatada,
ja temma toito, mis temmale Ma seest tar-
wis, warrastada. Kül kirkun kapstad ja
muldan tuholid; kirkun orraksegi seest wen-
nekapstad* ja muud suremad rohhud wälja:
agga ommeti ma ei joua keige omma murre
ja kannatussega neid sutumaks ärrahäw-
witada. — Göbber! polle luggu nenda pah-
ha kui kaebad ehk kui peält näitab ollewad.
Moista esmalt, et mailm ep olle mitte üksi-
päänis innimesse pärrast lodud. On ka weel
mitto tuhhat ellawat loma igga suggu ning
mitme isfitarwidussega Ma peält ollemas;
need ka lodawad Issanda peäle et
temma neile nende roga annaks om-
mal aial. Mitto neidsinnatsid ellawaid
lome peälegi ni kibbedaste meile tarwis, et

* Neid hütakse maial ka: uktoanneks, rakwerre,
rohhuks, ning laiataks.

meie ilma nendeta ei woi olla, egga lorda
sada, kuida issegi teame; teised meile ka
suurt kasso sadawad; agga sedda ning mis-
sugaust surem hulk ei teagi; mitmest alles
temma hea ja kasso koggoni leidmatta ja
teadmatta. Agga olgo meile neist kasso
ehk ollematta, ikka tössi on ja töeks jääb:
et kaja teeb lahti ommad helded ja
rohked käd, ja täidab keik, mis
ellab, hea melega! Agga innimesse
uhkus taotab pea sedda Kristusse rõmus-
tawat õppetust unnustada: et ei warbla-
negi ei lange mahha ilma Jummal
tahtmatta; ning innimesse ahnus kautab
selle sanna tähhendust meilest ärra, mis om-
meti iggapäew palluja suus: et keige mailma
lomade Issa iggawenne heldus keige lih-
hale roga annab, weistele nende
sõmist, ka nori kaarnaile, kes tedda
appi hüüdwad ja nälja pärrast
kissendawad.

Teiseks saab innimenne ka mitmest roh-
hust omma kasso, mis temma isse polle

Külwanud egga istutanud, ei ferwadise
Külma eest warjand, egga poua aial fast-
nud. Ellik kas masikad, jöhwikad ja poh-
lad sinno kaswatud? Polle sul muud wae-
wa nende kallal, kui et kät wäljasirrutad,
ja neid maast noppid! Ehk millal sinna
olled jookseja- ja ramwandusse rohto, raud-
reia rohhud, ubbalehhed, woililled, nasfi-
nined ja werrerohhud külwanud, istuta-
nud ja harrinud? Ommeti teab ennamiste
iggamees, et need ja mitto teisi weel ühhed
kallid arstimisse rohhud on, innimestele ja
lojustele. Ehk kas olled jo kōōmnid kül-
wanud? Ommeti armastad neid ommas
lemes, ning saad ka monne hea kōppika,
kui neid forjad ja liina müüd! Ehk kas
karrikakrad, kōerputked, maddarad ja pun-
ned, mis moistlik perrenaene auustab, sest
et ta nendega woib riet ja lõnga wärwida,
kas need sinno harrimist ja holitsemist oot-
wad? Agga üks ainus alwakspeitud roh-
hoke, mis omma rammoga sinno, so lapse
ehk so lojusfegi hawa parrandab, ehk so

wallo seest ärrawōttab, ehk sind surma suust
peāstab: kül se ikka sedda waewa ammogi
tasub, mis umbrohhud, olgo neid ehk
mitto tuhhat, sulle tewad!

On ka neid, mis sa umbrohhuks ja kah-
joteggewaks laidad, agga mis moistlik in-
nimenne, kes õppind igga asja rammo är-
rakatsuma, heaks Jummalä anniks kīdab.
Nenda raudnōgges kül mitme melest alw;
agga keda tedda ferwade, kui wast hak-
kab tārkaama, siis kōlbab sulle ennesele süa;
raiu peneks, segga wāhhā jahho hulka, ja
anna hānepōegadele; ehk kuiwata kui heina
ja sõda lehmale ja lambale; siis liinokes-
sed ja lojufsed silmnāhtawalt kōssuwad.
Nōggese kīust monni rahwas ka lõnga ja
riet walmistab; jurega woid ka kollast
wärwida. Kas siis nōgges ikka weel tühi
pōlgtaw umbrohi? — Harraka-ladwad
pōllomehhele odra hulgas pahhandusseks,
ja tudder holelikko perrenaese waew. Agga
tudra Saksamaal monnes kōhtas öiete me-

lega külwatakse, sest et temma seme head
sõdawat õlli annab; ning seddasamma ka
harrafadwad seemnest rohkesti saab. —
Seawõdid, mis holetuma põlloharriale tül-
liks, tühjal aial hobbosele kaera eest ja in-
nimessele leima jätkuks kõlbawad; peälegi
neid ka arstimisiks prugitakse. Rohu-
lehhed, ohhavad ja mitto muud maastkas-
wajat, targemad innimesed ühhe teise asja
järele prugitawaks tunnud; kuidas ka teine
rahwas ammugi jo monne rohho rammo
ja kasso õppind tundma, mis teisel alles
teadmatta. Õppiwad innimesed üllepea
wähhehawalt ikka targemaks. Mis se
põlw rahwas alles umbrohhuks soimab,
selle head ja kasso ehk nende lapsed jo har-
kawad tähhelepanema. Ei olle Ma peäl
middagi ollemas, mis järsko peaks ilma-
kassota ja aina kahjoteggew umbrohhi ol-
lema. Surmarohhadki, kui on mawitsad,
mürgid, hullofoera-rohhi, nassinend ja
metspippar, ühhe oskaja ja melemoistja
tõetri käes, mitme haigusse, tõbbe, ja wigga

wastusseks tullusad, mis innimestele ja
lojustele juhtuwad; monned neist ka head
wärwimisese rohhud, kui on horamarjad ja
koerputk. — Arm selle jures peälegi weel,
et kaja need maastkaswajad lomad, mis
innimeste ja ellawa lomade toidusseks ja
tarwidusseks seätud, rohke minne lasteb sig-
gida, agga neid kassinaminne, mis sedda
suurt kasso ei sada. Menda on rohtusid
ennam kaswamas, kui puid ja põõsaid;
sest rohto enam tarwis, et temmast surem
hulk ellawaid lome omma toito nouab.

Agga millal innimenne rahhul? ning kes
jouab tedda ärratäita! Usaldab temma
peälegi weel kaja waidelda ja temma
teud ja seadusd omma lühikesse arro,
ja omma kassina tundmisese moodo järrele
kõlwatumaks ehk wiggaseks laidata! Ot-
sego jouaks innimenne Jummalal lomisse
nou keif pohjani läbbikatsuda! Otsego peaks
keif kõlwato ja ilma asjata ollema, mis
innimenne ei woi omma suhho pista, egga

omma tarwidusfele prufida! Otsego peaks
Jummal igga aasta ni paljo ja otse sedda
Ma seest ettesaatma, mis innimenne him-
mustab! Otsego peaks ilm aina meie sanna
kuulma, ja meie nou wõtma! Otsego ep
olleks muud loma Ma peäl ollemas, kui
agga üksipäinis innimenne!

Wõtta sellepärrast targa Sirafi õppe-
tust ja maenitsust süddamesse: Jssand
on omma tarkusse sured asjad kau-
niste ehhitanud, ja temmal ep olle
nouandjat tarwis. Keik need as-
jad ellawad ja jäwad allatsi, ja
keik wõtwad Ta sanna kuulda ses,
kus neid ial tarwis on. Kui wäg-
ga kallid on temma teud; ja mis
neist tunnukse, se on kui üks sädde.
Jssand ei ollegi mitte omma püh-
ha rahwa fätte annud, keik omma
immeteud ülesrääkida. Sirafi tark-
ram. 43 peat.

